№. 240

Cena numeru
50 mk.

Cena prenumeraty:
w Łodzi
Miesięcznie „ 900
z przes. poczt.
Miesięcznie „ 1000
poza Łodzią egz. 55

Konto Pocztow. Kasy Oszczęd. 60594
Należytość pocztowa opłacona ryczałtem.

XXV rok istnienia

Redakcja i Adm.
w ŁODZI
Al. Kościuszki 41
TELEFON 28.

Łódź.

ROZWÓJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Sobota, dnia 2 września 1922 roku.

Od Wydawnictwa.

Z powodu podrożenia papieru i robocizny zmuszeni jesteśmy podnieść z dniem 3 września cene pojedyńczego egzemplarza do

60 mk.

K — Administracja

Ostatni tydzień koncertow **Namysłowskiego**, w Ogrodzie Załogowym Przejazd № 1, dnia 2 września (sobota)

BENEFIS ORKIESTRY

7 września (czwartek) — —|— — 7 września (czwartek)

Koncert Jubileuszowy

Czterdziestolecie założenia orkiestry 1882—1922 r.

Dyrygować będzie sam twórca orkiestry **Karol Namysłowski**. Pocz. o godz. 8 w. (3668dl)

WIADOMOSCI POLITYCZNE

Przyspieszenie likwidacji niemieckiego stanu posiadania.

(wp) Jak się dowiadujemy, w celu ułatwienia i przyspieszenia likwidacji niemieckiego stanu posiadania w b. zaborze pruskim. Główny urząd likwidacyjny otrzymał od rady ministrów upoważnienie do wniesienia na nadchodzącą sesję Sejmu noweli do ustawy o reformie rolnej.

Nowela ta dotyczy zwolnienia od tejże reformy ma.ątków ziemskich, które na mocy przepisów likwidacyjnych przejdą z rąk niemieckich w polskie, do czasu zakończenia reformy rolnej w województwach w b. dzielnicy pruskiej, b. Kongresówki i obszaru białostockiego. (A.W.) (7)

Przeniesienie Karachana

(wp) Z Berlina donoszą, że przedstawiciel sowietów Krestinskij, nie powróci już do Berlina i będzie zastąpiony przez Karachana, obecnego przedstawiciela sowietów w Warszawie. 8

Sprawa Jaworzyny

(wp) „Narodni Listy" donoszą, jakoby w sprawie Jaworzyny zostało zaproponowane pośrednictwo rządu jugosławskiego. (A. W.) (6)

Powolne tempo reewakuacji mienia polskiego.

MOSWA 1 (PAT) Wysłanie do kraju przejętego już w Moskwie mienia fabryki fornierów Czuderna natrafia na trudności z powodu niedostarczenia przez stronę rosyjsko-ukraińską potrzebnych wagonów. Mienie to, gotowe do odtransportowania oczekuje już od dwuch tcgodni na wagony.

Rewizja traktatu wersalskiego?

LONDYN, (wł.) „Daily Mail" wyraża przekonanie, rewizja traktatu wersalskiego okaże się konieczna dla utrzymania stałego pokoju w Europie. Rewizja ta nie oznaczałaby okrojenia postanowień traktatu. Błędnem że strony Europy byłoby wyglądać pomocy finansowej od Ameryki.

„Daily News" zaprzeczają, jakoby kluczem dla rozwiązania trudności była Moskwa, jak zdaje się Lloyd Georgowi, lub Wasoington. Jedynym wskaźnikiem odbudowy Europy jest bezpieczeństwo Francji. (5)

Moratorjum odrzucone.

Burzliwe posiedzenie komisji reparacyjnej. Francja przygotowuje się do wystąpienia przeciw Niemcom.

PARYŻ 1 (PAT) Komisja reparacyjna odrzuciła wniosek Bradburego, żądający udzielenia Niemcom moratorjum bez gwarancji. Delegat angielski głosował za udzieleniem moratorjum. Delegaci francuski i belgijski — przeciwko, a delegat włoski wstrzymał się od głosowania. Komisja reparacyjna przyjęła następnie jednogłośnie rezolucię, w której oświadcza, że uznała za stosowne nie udzielać Niemcom moratorjum i że nie uważa za celowe wypowiadać się co do zapewnienia ścisłego wykonania przez Niemcy dostawy węgla i drzewa.

WIEDEN 1 (PAT) „Neue Freie Presse" donosi: Pierwsza część dzisiejszego posiedzenia komisji reparacyjnej była bardzo burzliwa, tak dalece, że koło godz. 18 zachodziła nawet obawa zerwania obrad. Delegat angielski Bradbury oświadczył, że mą polecenie opuszczenia obrad i że odpowiedzialność za to spada na Francję. Jest on bowiem zdania, że Francja przez swoje stanowisko niszczy jedyny organ, który mógłby rozwiązać trudności, wynikające z traktatu wersalskiego.

Przewodniczący komisji Dubois zarządził przerwę w obradach, a w międzyczasie porozumiał się z Poincarem. Poincare oświadczył, że proponuje odbycie głosowania nad projektem angielskim. Po ponownem otwarciu obrad zarządzono głosowanie nad wnioskiem angielskim. Wniosek ten odrzucono głosami Francji i Belgji, a Włochy wstrzymały się od głosowania.

Następnie głosowano nad projektem belgijskim, ale jeszcze przed głosowaniem wystosowano do Dubois zapytanie, czy Francja przyjmie decyzję Komisji reparacyjnej. Dubois odpowiedział twierdząco, poczem projekt belgijski przyjęto trzema głosami. Z kolei delegat angielski oświadczył, że otrzymał polecenie od Lloyd George'a, aby bezzwłocznie przyjechał do Londynu, wobec czego opuszcza posiedzenie.

BERLIN 1 (PAT) „New York Herald" donosi, iż według pogłosek obiegających Paryż, wojska francuskie w Nadrenji otrzymały rozkaz trzymania się w pogotowiu. W ostatnich dniach nastąpiły rzekomo przesunięcia wojsk francuskich.

BERLIN 1 (PAT) Paryski korespondent „Berliner Tageblatt" donosi swemu pismu, jakoby francuscy ministrowie skarbu i wojny mieli otrzymać rozkaz wygotowania planu okupacji obwodu Ruhry. Pozatem, według doniesienia „L' Oeuvre", rząd francuski miał zapytać się oficjalnie w Brukseli, jakie stanowisko zajmie Belgja na wypadek, gdyby Francja zastosowała wobec Niemiec zarządzenia wojskowe

Humorystyczne skargi litewskie.

GENEWA, 1 (PAT) Rząd litewski celem wywołania stosownego nastroju, podczas ogólnego zgromadzenia, w czasie którego zamierza wytoczyć sprawę wileńską, zasypuje Ligę oskarżeniami, skierowanymi przeciwko Polsce. W ostatnm tygodniu pojawiły się dwie noty, przypisujące władzom polskim na ziemi grodzieńskiej fantastyczne prześladowania z opisanem niebywałych tortur, jak np. rzucanie niepolskich mieszkańców psom na pożarcie. Do not dołączono memorjał 16 gmin grodzieńskich. W odpowiedzi na zakomunikowany przez sekretarjat tekst obu not, Askenazy wniósł protest przeciwko potwarczej kampanji rządu litewskiego.

Bolszewicy przeciw sjonistom.

CHARKOW, 1 | 9 (A.W) W kijowskim trybunale rewolucyjnym rozpoczął się proces przeciwko 37 członkom żydowskiej sjonistycznej organizacji oskarżonym o kontrrewolucję. Oskarżeni przybyli do Kijowa na trzeci zjazd ogólno—rosyjski organizacji sjonistycznej.

Rozruchy w Berlinie.

BERLIN, (A.W) W czwartek w Berlinie doszło do rozruchów na tle żywnościowem. Na przedmieściu Neukölln mężczyźni i kobiety plądrowali sklepy żywnościowe. Wzmocniony oddział policji zlikwidował rozruchy. (8

Kronika zagraniczna

Zdemaskowanie francuskiej gazety, stojącej na usługach Niemiec.

(x) Z Paryża donoszą: Dziennik „Ere Nouvelle“ w ostatnich czasach coraz to silniej atakował polityke prezydenta ministów Poincarego, zamieszczając równocześnie artykóły w duchu dla Niemiec bardzo przychylnym. O tej dziwnej i niezrozumiałej przyjaźni dziennika francuskiego, okazywanej Niemcom ogłasza sensacyjne rewelacje „Action Francaise“. Przyjaźń ta, jak się okazuje, była sowicie wynagradzana przez przedstawicieli wielkiego przemysłu niemieckiego, którzy z dyrektorem dziennika „Ere Nouvelle“ Du Barry'm zawarli formalny układ Du Barry zobowiązał się propagować ideę zbliżenia francusko-niemieckiego i postarać się o zamówlenia francuskie w Niemczech. Za te usługi miał pobierać odpowiednią prowizję i rzeczywiście w czasie swego pobytu w Wiesbadenie otrzymał tytułem zaliczki 50 tysięcy franków. Dyrektor Du Barry przechwalał się, że posiada ogromne wpływy w kołach rządowych gdyż dwaj ministrowie idą z nim ręka w rękę. Donosząc o tem, „Action Francaise“ domaga się przeprowadzenia natychmiastowego śledztwa i natychmiastowego uchwalenia projektu ustawy, zgłoszonego już ustnie, mocą którego pociągnąć należy do odpowiedzialności karnej wydawnictwa, stojące na usługach obcej propagandy. Tej zbrodni dopuścił się Du Barry-walcząjąc w celach osobistego zysku politykę rządu francuskiego. (4)

Akcja „religijna“ Sowietów.

(X) Rosjanie w Sowdepji pod żydowskim znowaniem bolszewików wytworzyli nową sektę religijną rosyjsko-sjonistyczną. Sekta ta nie świętuje niedzieli, a tylko sobotę. Sektę tę popierają usilnie obecni dygnitarze Rosji, to też rozwija się ona w Rosji. Przy dłuższym panowaniu bolszewickiem może prawosławie zamienione zostanie na... judaizm. (7)

TELEFONEM z WARSZAWY

GROZNY POZAR NA PRADZE.

*) Koło godziny 11—ej rano wybuchł groźny pożar w „Polskiej Wytwórni Chemicznej B. Zieliński i S—ka“ na Pradze, ulica Panieńska nr. 3

Fabryka, jak dowiaduje się „Kurjer“, w częściowej swej wartości jest zaasekurowana w Towarzystwo Ubezpieczeń „Piast“.

Wybuch pożaru przedstawiał olbrzymie niebezpteczeństwo, gdyż w zabudowaniach fabrycznych znajdowało się kilka cystern benzyny, beczki ze smarami, tłuszczem itp.

Na ratunek przybył V oddział straży pożarnej, a po chwili przybyły mu w sukurs I, II i III-ci oddziały.

Dzięki energicznym wysiłkom strażaków zdołano opanować o tyle niebezpieczeństwo, że ogień nie zagraża już (godzina 12 m. 30) cysternom.

Natomiast wszystkie fabryczne budowle drewniane spaliły się do szczętu. (8)

NOWY WICEMINISTER SKARBU, P. FAJANS.

*) Według informacji „Kurjera“, nowy wiceminister skarbu, p. Fajans obejmuje urzędowanie w poniedziałek. (8)

PAN PILTZ WRACA DO WARSZAWY.

*) Jak się dowiaduje „Kurjer“, delegat rządu polskiego na konferencji w Pradze, minister pełnomocny otrzymał polecenie natychmiastowego powrotu do Warszawy po ukończeniu konferencji.

Przyjazd p. Piltza spodziewany jest w początku przyszłego tygodnia. (8)

WZROST DROŻYZNY W SIERPNIU.

(*) Komisja dla badznia kosztów utrzymania złożona z przedstawicieli rządu, organizacji przemysłowców i organizacji robotniczych na posiedzeniu wczorajszem, jak dowiaduje się „Kurjer“, ustaliła, iż w miesiącu sierpniu w porównaniu z miesiącem lipcem koszty utrzymania rodziny pracowniczej, złożonej z 4-ch osób zwiększyły się o 15,25 proc. (6)

DELEGACJA HANDLOWA W WARSZAWIE.

*) Deldgacja przemysłowo-ahndlowa francuska przybyła do Warszawy o 12 w południe

Natychmiast p przyjeździe eelegacja złożyła wizyty pp. ministrom. spraw zagranicznych, skarbu i przemysłu.

O godz. 2 w salonach Resursy Kupieckiej Stow. Kupców i Izba haneiowa polsko-francuska poeejmowała gości śniadaniem, podczas którego wygłosili toasty pp. Herse, Brzeziński, Kiślański i Laurys'ewicz.

Odpowiadał p. Tirman.

Sniadanie podano w dolnych salonach przybranych we flagi francuskie oraz krzewy i kwiaty.

Wieczorem goście udają się do Łodzi.

Z OSTATNIEJ CHWILI

NOTA NIEMIECKA DO WĘGIER.

BERLIN 1 (PAT) „Vossische Zeitung“ donosi o nocie niemieckiej do rządu węgierskiego, w której rząd niemieck protestuje przeciwko temu, iż niektóre koła węgierskie okazują poparcie antyrepublikańskiem żywiołom niemieckim. Dootychczasowe wyjaśnienia i oświadczenia rządu węgierskiego w sprawie morderstwa Erzbergera, rząd niemiecki nie może uznać za wystarczające.

BANKI NIEMIECKIE NIE SĄ W STANIE WYPŁACAĆ.

BERLIN 1 (PAT) Wolff. Jak donosi „Germania“, w różnych wielkich bankach niemieckich doszło do burzliwych scen pomiędzy interesantami a funkcjonarjuszami bankowymi z powodu niemożności uskutecznienia wypłat ogromnych ilości papierowej gotówki przez banki. Interesanci twierdzą, że bank Rzeszy emitował niedostateczną ilość gotówki papierowej.

ROKOWANIA WŁOSKO AUSTRJACKIE TRWAJĄ.

WIEDEN (PAT) Austrjackie koła dyplomatyczne zaprzeczają wiadomościom, jakoby plan unji celnej między Austrją a Włochami rozbił się. Wedle informacyi tych kół, rokowania trwają nadal.

NIEMCY CHCĄ POMAGAĆ AUSTRJI(!?)

BERLIN (PAT) Telegraphen Compagnie. TuTtejszy poseł austrjacki Riedl przesłał swemu rządowi zawiadomienie, iż rząd niemiecki wyraził gotowość rozpoczęcia rokowań z Austrją w kwestjach gospodarczych i prosił rząd austrjacki o sformułowanie życzeń gospodarczych.

Najwięcej rozumu trzeba.

Straszaki bolszewickie.

BERLIN, 1 (wł.) „Rul“ podaje treść rozmowy głównokomenderującego armji sowieckiej Trockiego z dziennikarzami amerykańskimi na temat możliwości wojny w Europie. Trocki miał oświadczyć, że możliwość wojny w Europie nie zależy wyłącznie od stosunku Rosji Sowieckiej do ich sąsiadów, gdyż sprawa odszkodowań wpływa na sytuację w całej Europie i mogłaby mieć fatalne następstwa. Ewentualnie wystąpienie sojuszników przeciwko Niemcom oznaczałoby krytyczny zwrot także w Europie Zachodniej.

„Vossische Zeitung“ powtarzając tę informację dodaje, że akcja militarna Rosji Sowieckiej zwracałaby się na rzecz naturalną przedewszystkiem przeciwko Polsce, lecz dodaje równocześnie, że to oświadczenie Trockiego bynajmniej nie stanowi ułatwienia sytuacji Niemiec. (8)

Sprawa Austrji w Lidze Narodów.

GENEWA, 1/9 (A.W) Posiedzenie Ligi Narodów w dn. 31 sierpnia otworzył przewodniczący, poseł brazylijski w Rzymie de Cama.

Poseł de Gama zaznaczył, że członkowie rady zdają sobie sprawę ze znaczenia i niecierpiącego zwłoki charakteru problemu austrjackiego. Problem autrjacki nie został poprzednio załatwiony nie z winy Ligi Narodów. Teraz jednak, wobec coraz bardziej niepokojącego położenia Austrji, zwrócono się do członków Ligi o wyrażenie swej opinji w sprawie austriackiej.

Zapewnił on również, że rada Ligi Narodów powinna poważnie zastanowić się nad pytaniem, czy jest w stanie współdziałać pomocy Austrji i pod jakimi warunkami. (6)

Znowu... stwierdzają.

BERLIN 1 (wł) — Wobec wiadomości, która z dzienników belgradzkich przedostała się do prasy francuskiej i niemieckiej jakoby traktat niemiecko—rosyjski zawarty w Rapollo zawierał szereg tajnych klauzul koła rządowe ponownie stwierdzają, że w wiadomości tej niema słowa prawdy. (6)

Pierwszy polski lot okrężny.

WARSZAWA, 1. 9. (AW) Do pierwszego polskiego lotu okrężnego zgłosiło się 18 uczestników. Nagroda wędrowna ministra spraw wojskowych udzielona będzie temu z uczestników, który w najlepszym czasie przebędzie całą przestrzeń. Zeton złoty ministerstwa kolei żelaznych przyznany będzie temu, kto dokona całego lotu bez pomocy obserwatora.

Kandydat na posła polskiego w Moskwie.

MOSKWA, 1 9 (AW) „Przegląd Wieczorny“ dowiaduje sie, że kandydatura p. Raczkiewicza wojewody Nowogródzkiego posła polskiego w Moskwie upadła, natomiast stała się aktualną kandydatura p. Jodko-Narkiewicza, obecnego posła w Rydze.

Moratorjum.

PARYŻ 1 (Pat) Według kompromisowego projektu belgjiskiego, przyjętego przez komisję odszkodowań, opłaty Niemiec do końca roku mają być uiszczane pod postacią bonów skarbowych. (6)

Pamiętajcie o repatrjantach.

Zakład Zdrojowy

dla kąpieli mineralnych (gazowych) i borowinowych)

w Zegiestowie (Małopolska, poczta kolej na miejscu)

Pensjonat „Zegotka“ otwarty do końca września

Pokoje z utrzymaniem od 3700 do 4300 Mkp dziennie. Kąpiele mineralne 1100 Mkp. borowinowe 2300 Mkp.

Pościel należy przywieźć ze sobą. (35K63

Decydująca chwila.

Pod światłym przewodnictwem Lloyda Georga Europa machnęła cały szereg kapitalnych nonsensów, że wspomnimy tu sprawy G. Śląska, Gdańska, Rusi zakarpackiej, Słowaczyzny i t. p. Koroną tych wszystkich koziołków politycznych, jest stałe podkopywanie fundamentów niegdyś potężnego gmachu Koalicji oraz nierozumna tendencja angielskiej polityki zagranicznej rzucania kamieni pod nogi francuskiej sojusznicy.

Ciekawy incydent, dowodzący jaskrawo iż rysy na granitowym momencie przyjaźni angielsko - francuskiej są głębsze, niż by się to mogło powierzchownemu bodaczowi wydawać —jest sprawa odszkodowań niemieckich.

Jak wiadomo Niemcy się winne dzisiaj Francji z tytułu strat wojennych i szkód poczynionych w północnej Francji 65 miljardów marek w złocie. Skarb francuski jest winien Ameryce i Anglji 25 miljardów mk. — ale zapłacić niema z czego, nic więc dziwnego iż żąda od Niemiec należnych mu sum.

Pruska zaś polityka, zmierza do załatwienia tych zobowiązań, według ogólnych recept niemieckich t. .j innemi , słowy, zmierza do t. zwanego „Oszwabienia" Francji i chce naszej sojuszniczcej zamiast złota oflarować słowo honoru, że chcieliby ale nie mogą.

Na takie rozwiązanie kwestji, nie może się zgodzić nadsekwańska Republika mocno przyciskana przez swych amerykańskich wierzycieli.

I możeby ostatecznie wydostała należne jej sumy, gdyby nie skuteczna pomoc tajnych aljantów niemieckich, mianowicie anglików, którzy niedwuznacznie oświadczyli w komisji odszkodowań i. t. o ile Niemcy nie otrzymają moratorjum, to oni wystąpią z komisji reparacyjnej. (2)

Natomiast Francuzi, bezwzględnie są przeciwni przyznaniu moratorjum niemcom i wrazie udzielenia takowego, stanowczo opuszczą komisje odszkodowań.

Z tych dwóch oświadczeń, niedwuznacznie wynika, iż losy Koalicji wiszą na włosku i na razie nie widać żadnego kompromisu, który by mógł załagodzić ten konflikt.

Położenie komplikuje bardzo nadzwyczajny spaddk marki niemieckiej, zdaje się nie ulegać najmniejszej wątpliwości, iż właśnie rząd niemiecki, przez ubiegłe dwa lata umyślnie pchał miljardy w odbudowę floty handlowej, areonautykę, kanały, dworce kolejowe, urządzenia wyższych uczelni t. p., a dzisiaj świecąc w Europie olbrzymim deficytem, ogłasza plajtę i niemożliwość wypełnienia swoich zobowiązań...

Słowem, położenie europejskie nie przedstawiało się od 1918 tak poważniej jak dzisiaj i w dniu rozłamu Komisji Odszkodowań, Koalicji, acz nie oficjalnie, dokończy swego suchotniczego żywota.

Jest to bardzo niebezpieczna chwila w życiu Europy: żelazna obręcz, która trzymała na uwięzi Niemcy przestanie istnieć i nic już nie będzie stało na przeszkodzie agresywnym zamiarom naszych sąsiadów.

Ostatnie wiadomości, nadeszłe z Paryża, stwierdzają, iż komisja reparacyjna odrzuciła moratorjum dla Niemiec.

Byłoby to zwycięstwem francuskiego punktu wietrzenia; Dzisiaj oczy wszystkich zwracają się z niepokojem na Anglję, co zrobi, czy dopuści do rozpadnięcia koalicji, czy jej pogróżki będą jedynie sodowitym blonff'em?

Sądząc charakterem dzisiejszej polityki za granicznej królowej snów i jej premjera, to ostatnie przypuszczenie zdaje się być prawdopodobniejsze. (6)

A. S.

Likwidacja zatargów o granicę wschodnią

(o) Po zlikwidowaniu komisji roziemczej i przejęciu jej spraw z dniem 4 lipca rb. przez komisję graniczną na wschodzie likwidacja zatargów powstałych na granicy postępuje w szybkiem tempie, po zwłoce w załatwianiu tych spraw na niektórych odcinkach, spowodowanej dotychczasową nieobecnością delegatów sowieckich, którzy obecnie dopiero przybywają z Rosji do swych podkomisji.

Ponieważ większość zatargów granicznych pociąga za sobą straty materjalne, mieszana komisja graniczna opracowała projekt umowy o ogólnej rejestracji strat z 1921 r. i 1922 r., upraszczający sposób likwidacji tych zatargów i spowodowanych przez nie strat. Projekt ten jest obecnie rozpatrywany przez rządy Rzeczypospolitej polskiej i republiki sowieckiej. Uwzględnia on również zwrot strat poniesionych przez poszczególnych obywateli pasa granicznego.

Delegacja sowiecka wykazała obecnie większą ustępliwość, niż poprzednio i zgodziła się na zawarcie umowy o wzajemnym zbiorze plonów w pasie, przeciętym linją graniczną, przez tego, kto dokonał zasiewów.

Umowa ta nie jest wprawdzie ściśle przez bolszewików wykonywana i na niektórych odcinkach, nie zebrane z winy władz sowieckich, zbiory będą musiały być wciągnięte do ogólnej rejestracji strat.

W ten sposób należy przypuszczać, że do czasu oddania władzom administracyjnym zasłupionej granicy, tj, do dnia 1 listopada rb. komisja graniczna zdoła przekazać komisji rozrachunkowej ogólny wykaz strat za lata 1921 i 1922, e wówczas odpowiednia umowa, zawarta przez oba rządy ureguluje już na na stałe sprawę załatwiania przyszłych nieporozumień na granicv wchodniej. (A.W.) (7)

Pretendent do rosyjskiego tronu.

(o) Prasa serbska zamieszcza dwa manifesty podpisane przez byłego wielkiego księcia Cyryla, stryjecznego brata cesarza Mikołaja II, zwrócone do narodu rosyjskiego i do armji rosyjskiej. Oba manifesty są kontrasygnowane przez byłego członka rady państwa księcia Golicyna Murawlina i podpisane w dniu 8 b. m. w St. Briac we Francji.

W manifeście zwróconym do narodu rosyjskiego wielki książe wyraża nadzieję, że wiadomości o zabójstwie cesarza Mikołaja II, są mylne i że w rzeczywistości wróci on na swój tron. W razie, jeśli cesarz i następca tronu zginęli, sobór ziemski określi, kto ma być prawnie obrany cesarzem Rosji. Nie mając pewnych wiadomości ani o losie cesarza, ani następcy tronu, ani też wielkiego księcia Michała wielki książe Cyryl staje na czele ruchu, dążącego do wyzwolenia Rosji z pod teraźniejszego jarzma i ogłasza się regentem tronu carskiego, aż do czasu otrzymania pewnych wiadomości o losie cesarza i następcy tronu, lub też do decyzji ziemskiego soboru. Manifest kończy się wezwaniem do narodu, aby dążył on do wspólnego celu za swoim legalnym monarchą.

Manifest zwrócony do armji podkreśla, że „niema dwóch armji rosyjskich", że egzystuje w Rosji i zagranicą tylko jedna armja, która uratuje ojczyznę. Wielki książe wyraża nadzieję, że na czele tej armji stanie wielki książe Mikołaj Mikołajewicz, o co zwrócił on się do niego z prośbą. Jedna tylko armja z pomocą boską może przywrócić Rosji byłą moc, sławę i bogactwa i zapewnić Rosji jasną przyszłość. Armja wezwana jest do dążenia do tego samego celu, t. j. do zwołania ziemskiego soboru.

Wielki książe Cyryl zwrócił się do jenerała Wrangla z depeszą, zawiadamiając go o proklamowaniu się regentem i prosząc o pomoc i współpracę. Jenerał Wrangel odpowiedział telegraficznie, że on, jak i olbrzymia większość jego żołnierzy przedstawia sobie Rosję taką jaką będzie sobie życzył naród rosyjski, wierząc, że powróci on na swoją historyczną drogę. Obecnie jednak, gdy wielki książe znajdując się na obczyźnie, bez udziału narodu decyduje o tej kwestji, jenerał Wrangel w tych warunkach nie może obiecać wielkiemu księciu swego współpracownictwa. (4)

Spór o spadek po Northcliffie.

Spadek po Northcliffie wynosi okrągłe 4 miljony funtów sterlingów. O spadek ten rozpoczął się zacięty spór ponieważ okazało się że istnieją dwa testamenty: pierwszy testament spisany w roku 1919 ym wyznacza Lady Northclifie tylko dożywotnią rentę i zawiera szereg legatów na rzecz przyjaciół, kolegów i służby zmarłego. W drugim testamencie spoirządzonym na krótko przed śmiercią Northcliffa w obecności jednego z adwokatów londyńskich i lekarza ordynującego czyni Lady Northcliffe wyłączną spadkobierczynią i wykonawczynią testamentu. Ci, których pomija drugi testament a którzy byli uwzględnieni w pierwszym testamencie, twierdzą, że lord Northcliff w chwili sporządzania drugiego testamentu nie był już nieprzytomnym.

Według ostatniego bilansu „Times'a" z ogólnej liczby 663 akcji w ręku Northcliffa znajdowało się 511 akcji, tak że Northcliff dysponował dziennikiem. O ile „Daily Mail" przejdzie pod zarząd udziałowców, którzy posiadają większość akcji przyszłość polityczna „Timesa" zawisłą będzie od wyniku procesu.

Northcliff zakupił był „Times'a" w 1908 roku za sumę 900,000 funtów sterlingow, a dokonał z biegiem czasu inwestycji na 2 i pół miljona. Już dzisiaj napływają liczne oferty na kupno dziennika. (7)

Pamiętajcie o sierotach po powstańcach górnośląskich.

Odezwa wyborcza biskupów polskich.

Dnia 3 listopada odbędą się wybory do naszego Sejmu, a dnia 12 listopada do Senatu.

Powinnością religijną i obywatelską, biskupów waszych jest przypomnieć święte obowiązki, jakie ciążą w tej chwili na wszystkich mężczyznach i niewiastach, uprawnionych do głosowania.

Obowiązkiem pierwszym każdego dobrego obywatela katolika, by stanął do urny wyborczej. Ktoby wstrzymał się od głosowania, wyrządza największą krzywdę Ojczyźnie i sobie zarazem. Nie biorąc bowiem udziału w głosowaniu, sprawia, że posłem może zostać szkodnik narodowy.

Drugim świętym obowiązkiem jest: oddajcie głosy swoje tylko na ludzi mądrych, uczciwych, szczerze religijnych, którzy całem swojem dotychczasowem życiem i całą swoją działalnośią dają rękojmię i pewność, że zawsze i wszędzie będą bronili dobra całego państwa i słusznych praw wszystkich warstw jego, a niemniej praw i wolności naszego świętego Kościoła.

Nie godzi się zaś, nie wolno głosować na wrogów Kościoła, na ludzi, co sieją rozterki między poszczególnemi klasami, co rozpętali nienawiść między dziećmi jednej matki Ojczyzny. Dość już walk stronniczych! Państwo nasze jest w groźnym położeniu. Tylko miłość wzajemna, praca wytrwała, ofiara, moralność publiczna, oparta o zasady naszej świętej wiary, może nas ocalić.

Osobno przypominamy, abyście wszyscy do głosowania uprawnieni żądali od tych, co staną jako kandydaci na posłów, jasnego i głośnego przyrzeczenia, że będą w Sejmie i w Senacie domagali się szkoły, gdzieby dzieci katolickie otrzymywały naukę i wychowanie w duchu katolickim od nauczycieli katolickich. Tak samo domagajcie się [illegible], że w razie potrzeby wystąpią śmiało i nieugięcie jako obrońcy ślubów religijnych i nierozerwalności małżeństwa chrześcijańskiego.

I przy urnie wyborczej pamiętajcie na słowa Zbawiciela: „Kto mnie wyzna przed ludźmi, tego i ja wyznam przed Ojcem moim niebieskim".

Oddajcie więc głos wszyscy i to tak, żebyście przed Bogiem, przed własnem sumieniem, przed ludźmi, przd sądem historii za głos oddany odpowiadać i ostać się mogli.

List otwarty do Generała Józefa Hallera.

Panie Jenerale!

Dzień każdy rozrzuca nas, byłych wojskowych i podkomendnych Twoich, w przeróżne strony świata. Bierzemy się do żmudnej codziennej pracy, Zwyczajem Ojców wieszamy szable nasze pod Matki Boskiej ryngrafem, idąc ławą ogromną, jąć się pługa powszednich dni.

Zbiegliśmy się kiedyś, na Twe wołanie, z dalekich krańców Ojczyzny. Szpieszyliśmy morzem i lądem, ze stron dalekich, z za oceanów nawet — albowiem byłeś, tym, który jak Lafayette i Kościuszko, armję swoją na obu zbierał półkolach. Zawsze i wszędzie, w boju i w dniach wytchnienia, byliśmy bracią, Twoją Panie Jenerale, wierną i posłuszną rodziną. Nietylko jednak łączył nas rozkaz Twój i potrzeba walki o wolność: Myśmy się czuli związani czemś jeszcze większem, tem silniejszem tą nadewszystko przemożną ideą, która nas połączyła wspólnym narodowym sztandarem. Idea ta przeżyje wojny i burze, przeżyje polityczne niesnaski i sobkostwo partyjne. Swiecić nam ona będzie jak ta Zorza Północna w Murmańskich krainach, która Cię, Panie Jenerale, przez ocean nieznany prowadziła z ziemi obcej do Polski.

Byliśmy Twoją rodziną i chcemy nią zawsze pozostać. Ci, którzy pod przewodem Twoim walczyli w śniegach karpackich, na równinach Kaniowa, w tajgach i śniegach Syberyjskich, na polach Francji, w okrwawionej i opuszczonej ziemi Czerwińskiej, którzy straż dzierżyli na Śląsku, szli przez kraj cały, szli przez obce Murmany, szli śladami Dąbrowskich i Garibaldich, ci którzy dążyli na odsiecz zagrożonej Warszawy, by pod Twoim przewodem wrócić wielkość Ojczyznie — proszą Cię dziś, Panie Jenerale, byś nam zechciał nadal być Ojcem i nad naszą pracą codzienną czuwał jak dawniej, nad żołnierką tułacza.

Zorganizowaliśmy stowarzyszenie byłych Twych podkomendnych, z oddziałów rozproszonych po krajach rozlicznych. Chcemy utrzymać Łaczność pomiędzy sobą oraz wspierać się wzajem, na różnych polach codziennego życia i pracy i w ten sposób, podnosząc byt narodowy, szerzyć ideę hallerowską, szczerej i wiernej od prywaty dalekiej, a sprawiedliwej w poczuciu dobra i zła, służby Ojczyźnie.

Prosimy Cię, Panie Jenerale, byś zechciał otoczyć nas swoją opieką i przyjąć honorową prezesurę i protektorat nad związkiem Hallerczyków w Polsce.

Armja Polska we Francji: Gen. de Castellaz, mjr. rez. Wacław Giżycki.

Oddziały z Ameryki: por. rez. Józef Sierociński, Tadeusz Samulski, Tadeusz Skarzyński.

Armja Polska we Włoszech: ppułk. rez. Marjan Dienstl — Dąbrowa, por. rez. Adam Miszke, poseł Jan Zamorski.

V Dywizja Syberyjska: pułk. rez. Kazimierz Rumsza, por. rez. Nesten.

Oddział Murmański: por. rez. Matysiak Jan;

II Brygada Legjonów kap. rez. Juljusz German, Michał Moiik, Mieczysław Janowicz.

II Korpus i dyw. gen. Żeligowskiego. Dr. Emil Roiński.

Armja Ochotnicza: kap. rez. poseł Stefan Sołtys, Edward Ligocki, Bronisław Karwowski. (2)

WIADOMOŚCI Z KRAJU.

S. p. generał Frankowski.

(K) Onegdaj donieśliśmy, że adjutantem generalnym Naczelnika Państwa, w miejsce ustępującego gen. Jacyny, mianowany był generał dywizji Frankowski, były dowódca O. K. Białystok i Grodno. Wieczorem doniosła P. A. T., że gen. Frankomski zmarł po kilkodniowej chorobie zapalenia płuc.

S. p. gen. Frankowski, człowiek niezwykłych zalet umysłu i charakteru przed wstąpieniem do armji polskiej służył w jednym z gwardyjskich pułków armji rosyjskiej. Właścicielem pułku był cesarz austrjacki Franciszek Józef, a rząd rosyjski, przez kurtuazję dla katolickiego władcy mianował zawsze dowódcą pułku katolika. Tem się tłumaczy wysokie stanowisko, jakie sp. gen. Frankowski miał w armji rosyjskiej, mimo, iż całe życie był szczerym Polakiem i prawdziwym patrjotą. (7)

Zjazd „Rozwoju" we Lwowie.

(k) Ogólny krajowy zjazd delegatów „Rozwoju" odbędzie się we Lwowie między 8 a 10 września. Według dotychczasowych zgłoszeń pisemnych na zjazd przybędzie z całej Polski około 2,000 delegatów. (o)

Sprawa Toeplitza.

(K) Aresztowany niedawno L. Toeplitz, który stał na czele Związku młodzieży komunistycznej, pozostawił ukrytych wspólników, zarówno wśród młodzieży akademickiej, jak też szkół średnich.

Ponownym tego dowodem są aresztowania: pewnej studentki filozofji uniwersytetu warszawskiego, która ze znaczną ilością bibuły komunistycznej przybyła z Warszawy do Krakowa oraz kilku jej koleżanek, które pod pozorem odbierania od niej korepetycji, zbierały się na zebrania konspiracyjne w Warszawie.

Jeżeli sąd połączy wszystkich aresztowanych w sprawie Toeplitza w jeden proces, wówczas na ławie oskarżonych zasiędzie 86 osób. (7)

Aresztowanie komunistów.

(K.) W jednym z domów przy ul. Twardej w Warszawie policja pod kierunkiem podinspektora M. Snarskiego wykryła najnowsze wydawnictwa centralnego komitetu K. P. R. P. a wśród nich „Czerwony sztandar", w którem to piśmie poruszono sprawę wyborów do przyszłego sejmu i senatu w związku z udziałem w nich komunistów polskich. Ilość skonfiskowanych druków jest tak wielka, że zdaniem rzeczoznawców — warta jest na makulaturę 5 miljonów marek.

Przytrzymani przed kilku miesiącami bolszewicy S. i K., siedząc w areszcie śledczym bynajmniej nie przypuszczali, że tak cenny materjał dostanie się do rąk sprawiedliwości. Nie zapobiegło wykryciu nowej szajki ajentów bolszewickich wyrabianie fałszywych paszportów na obce nazwiska za pieniądze moskiewskie, gdyż odszukanie rodzin powyższych osobników ustaliło prawdziwe ich nazwiska oraz stosunek do grup przeciwpaństwowych.

Przygotowane już do kolportażu paczki „bibuły" przeznaczone były dla wszystkich dzielnic państwa, a nawet miały zawędrować do polskich okolic Śląska w Czechosłowacji.

W kamienicy, w której wykryto rzeczony skład „bibuły" przy ul. Twardej, stwierdziła policja rzecz wprost nadzwyczajną: oto za pomocą kredy wypisywano na ścianach klatki schodowej hasła tak, że jednostki, zgłaszające się po odbiór „bibuły" otrzymywały wyraźne wskazówki, gdzie skład druków znajduje się.

Właścicielka mieszkania mieszczącego ów skład, żydówka O. tłumaczyła się wobec władz tylko kuzynostwem z osadzonym w więzieniu komunistą. Tymczasem policja ustaliła, że jest ona członkiem K. P. R. P. i że w jej mieszkaniu odbywały się od pewnego czasu zebrania komunistyczne, dochodzące niekiedy do 20 osób. Kuzynek zaś jej, który urządził ów skład, jest dezerterem wojskowym, to też sprawę jego o dezercję oddano już sądowi wojskowemu do zbadania.

Szybkie zlikwidowanie tej szajki emisarjuszy moskiewskich, które przyniosło tak bogaty plon, należy zawdzięczać osobistemu kierownictwu podinsp. Snarskiego i podkomisarza Jastrzębskiego, który prowadził już poprzednio sprawy osobników bolszewickich, osadzonych w areszcie.

Ze względu na dobro sprawy — bliższe szczegóły, jak: ujawnienie nazwisk aresztowanych i t. p. nie są narazie pożądane. (5)

Śledztwo w sprawie kongresu świętojurskiego.

(K) Ciągnące się od roku śledztwo przeciw aresztowanym w związku z aferą świętojurską bolszewików zostało ukończone. Akt oskarżenia obejmuje 184 stronic pisma i został już doręczony oskarżonym, a ponieważ nikt nie wniósł protestu, stał się prawomocnym. Przed sądem stanie 39 oskarżonych, przeważnie Ukraińców i żydów. Wszyscy są oskarżeni o zdradę główną. Rozprawa odbędzie się prawdopodobnie w listopadzie przed sądem przysięgłych. (7)

Szkoła morska w Gdyni.

(K.) Według informacji departamentu marynarki przy Ministerstwie handlu, istnieje obecnie projekt budowy szkoły morskiej w Gdyni, gdyż obecna, mieszcząca się w Tczewie, z powodu oddalenia od wybrzeża morskiego, utrudnia należyte fachowe wyszkolenia wychowańców. O ile otrzymane będą odpowiednie kredyty, pomiary pod nowy gmach szkolny mają być rozpoczęte z wiosna. (5)

Judaica.

Żydzi byli zarazą wewnętrz, zarazą ciągle polityczne ciało słabiącą i nędzniącą. Chociażby nawet to ciało nie było potrzebne, chociażby po podziale zjednoczone zostało, przecież z tą wewnętrzną skazą nigdy nie zdobędzie właściwych sobie sił ani czerstwości, musi być zawsze tylko słabe wynędzniałe i nikczemne.

Staszic. (5)

Za oddanie ostatniej usługi najdroższy zwłokom

ś. † p.

CEZAREGO JUNOSZY SMOGORZEWSKIEGO

Jego Ekselencji biskupowi Tymienieckiemu i zanownemu uchowieństu, Szanownym kolegom którzy na swych barkach ponieśli drogie zwłoki, Szanownym Mówcom za podniosłe słowa ostatniego pożegnania, Całemu Sądowi, Urzędnikom i Woźnym Sądu Okręgowego składa z głębi serca płynące „Bóg zapłać“ pozostała w rozpaczy

Żona.

2664K1)

Zygzaki

Chociaż nie chcą ale muszą.

Doniosła „Gazeta Warszawska“ że w krakowskiej cukierni Bizanca popisuje się pewien grajek z żoną i synkiem. Właściciel strapiony jest obecnością tego zespołu grajkowego w swej kawiarni, albowiem produkcje muzyczne przypominają prawdziwą kocią muzykę, odstraszając nawet słabo muzykalną publiczność.

Właściciel takiego grajka trzymać nie chce, ale musi. Publiczność jednak wolałaby posłuchać przyzwoitej muzyki. Ale grajek nie opuszcza lokalu. Siedzi tam dlatego, że Naczelnik Państwa najmiłościwiej wystawił temu trubadurowi pismo, na podstawie którego ma on prawo grać wszędzie tam, gdzie zechce. I puchną uszy krakowskich gości p. Bizanca, zmuszonych wysłuchiwać partackich legend muzycznych o komendancie. Ale cóż? Nawet gdy nie chcą—słuchać muszą. (2)

KRONIKA

— **Kalendarzyk**

Dziś: Sobota, 2 wrzesień Stefana Kr.
Wschód słońca g. 4 m. 47
Zachód g. 6 m. 25.

— **Widowiska.**

„Luna“ (Przejazd 1)
„Wieś miedzianych ludzi“

„Odeon“ Przejazd 2
„Porwanie Lady Greystock“

Grand-Kino (Piotrkowska 72)
„Życie za życie“

Teatr letni „Scala“ (Cegielniana 18)
„Jastrząb“

Kino Popularne (Konstantynowska 16)
„Tajemnica cyrku Darfura“

Ogród Ogniska Załog. (Przejazd) 1
Koncert orkiestry St. Namysłowskiego.

— **Kalendarzyk historyczny.**

1621 Oblężenie obozu polskiego pod Chocimem

Wiadomości bieżące.

— **Strejk w gazowni zlikwidowany.**

(b) Sytuacja strajkowa w gazowni o tyle była trudną, że w walce przedsięwziętej przez niektóre ugrupowania robotników przeważały względy nie ekonomiczne lecz polityczne. Akcję powadziły oddzielnie związek zawodowy klasowy, oraz związek polski. Jednakże w czwartek, przedstawiciele związku klasowego oświadczyli ławnikowi Badzianowi, że wspólnie z polskim związkiem gazowników pertraktacji prowadzić nie będą. Jako powód swego stanowiska podali oni, że związek polski bez porozumienia się ze związkiem klasowym ograniczył żądaną podwyżkę z 45 na 40 proc.

Tymczasem w dniu wczorajszym zjawili się w magistracie przedstawiciele związku klasowego i zażądali natychmiastowej pertraktacji bez udziału związku polskiego, w przeciwnym razie czynią odpowiedzialnym magistrat za konsekwencję mogące wyniknąć z dalszego przewlekania się strejku.

Naturalnie nasz socjalistyczny magistrat rozpoczął pertraktacje, w trakcie których związek klasowy zgodził się na podwyżkę 40 proc. obowiązującą z dniem 21 sierpnia tj. taką jaką wystawiał polski związek wobec czego robotnicy przystąpili do pracy.

— **Magistrat podwyższył tarytę tramwajową do 70 marek. Strajk trwa**

(l) Wczoraj o godz. 2 po południu dyrekcja K. E. Ł. pertraktowała z magistratem w sprawie udzielenia ewentualnych podwyżek tramwajarzom. Magistrat stojąc na stanowisku iż taryfa tramwajowa we wszystkich miastach Rzeczypospolitej jest obecnie niższą od taryfy łódzkiej, zajął początkowe odmowne stanowisko w tej sprawie. Uważając jednak, iż strajk tramwajarzy przynosi miastu szkody i tamuje mieszkańcom ruch normalny, magistrat zgodził się na podwyższenie taryfy do 70 marek, dyrekcja zaś ze swej strony wyraziła zgodę na podwyższenie pensji pracownikom o 30 prc., wobec tego, iż tramwajarze wystawili żądania 50 prc. podwyżki, na propozycję K.E.Ł. nie zgodzili się, postanawiając strajkować w dalszym ciągu. Przypuszczać należy, iż obie strony w zrozumieniu korzyści zlikwidowania strajku dojdą do porozumienia. (8)

— **Błędy w kalendarzu wyborczym.**

Według otrzymanych informacji okazuje się, iż do ogłoszonego kalendarza wyborczego wkradły się pewne błędy wskutek czego w najbliższych dniach ma nastąpić odpowiednie sprostowanie; (8)

— **Dookoła wyborów.**

(b.) Prace referatu wyborczego postępują szybkim krokiem naprzód. Ogółem pracuje 300 osób i pierwszy egzemplarz spisu wyborców do sejmu jest na ukończeniu. Wczoraj referat przystąpił do odpracowania pierwszego egzemplarza spisu wyborców do senatu, kontynuując równocześnie prace około sporządzenia dalszych egzemplarzy spisu wyborców do sejmu.

Województwo zażądało od magistratu sprawozdanie jakie czynności w związku z akcją wyborczą i kalendarzem wyborczym zostały już przez magistrat wykonane i w jakim stadjum znajduje się obecnie sporządzanie spisu wyborców zarówno do sejmu jak i senatu. Z analogicznym zapytaniem zwróciło się województwo do komisarjatu rządu na m. Łódź, oraz do wszystkich starostów województwa łódzkiego. (5)

— **Pensje urzędników peństwowych we wrześniu.**

(l) W dniu wczorajszym otrzymali pensje według następującej tabelki:

I st. służbowy	mk.	321 tysięcy	
II	„	„ 288 tysięcy 900	
III	„	„ 256.800 tysięcy.	
IV	„	„ 205.440	—
V	„	„ 181.833	—
VI	„	„ 160.525	—
VII	„	„ 131.200	—
VIII	„	„ 115.285	—
XI	„	„ 99.540	—
X	„	„ 80.740	—
XI	„	„ 64.225	—
XII	„	„ 56.580	—

Wymienione sumy są obliczone dla urzędników samotnych; posiadający na swym utrzymaniu małe rodziny, otrzymują po 24.480 więcej, średnie rodziny po 42.840 marek więcej, wreszcie duże rodziny po 61.200 więcej. (8)

— **Żądania pracowników miejskich.**

(b) Sprawa żądań pracowników miejskich w dalszym ciągu przewleka się. Związek żąda podwyżki 21 proc., zaś magistrat zgodził się jedynie na 10 proc. ostateczna konferencja w tej sprawie ma się oebyć dziś, poczem walne zebranie pracowników zadecyduje ostatecznie co do dalszej akcji. (6)

— **O budowę szpitala miejskiego.**

(b) W Prezydjum magistratu odbyło się posiedzenie w sprawie budowy szpitala miejskiego.

Na posiedzeniu tem poświęconem wyborų miejsca pod budowę nowego szpitala wysunięto nową koncepcję wyboru miejsca w lesie konstantynowskim. Projekt ten jednak spotkał się z energicznym sprzeciwem komisji budowy szpitala. Wobec tego postanowiono wybrać specjalną komisję, która raz jeszcze zbada tereny na polesiu widzewskim i w Radogoszczu. (6)

(—) **Sprawa zwolnień roczników 1898, 1899, 1900 i 1901.**

Przeprowadzenie zwolnienia rocznika 1898 i starszych do rezerwy zarządzone zostało w terminie do dnia 15 marca r. b. — zwolnienie to dotyczyło baonów celnych oraz podoficerów zawodowych.

Zwolnienie szereg. rocznika 1899 do rezerwy zarządzono w terminie. do dnia 1 sierpnia r. b., wyjątak stanowią szeregowi, którzy nie przesłużyli ustawowego okresu dwuletniej, względnie jednorocznej służby w wojsku stałem.

Zwolnienie szereg. roczn. 1900 ma, według dotychczasowych wydanych rozkazów, nastąpić dnia 30 listopada r. b.

Zaliczenie służby, odbytej poprzednio, szereg. roczn. 1901, powołanym obecnie do służby w wojsku stałem unormowane zostało rozkazem Dep. XL. 3504|Pob. z dnia 10 marca r. b., zwolnienie ich jednak do rezerwy zarządzone zostanie osobnym rozkazem w kilku etapach, żależnie od ilości miesięcy odbytej poprzednio służby. Niezależnie od powyższego popisowym roczn. 1901 przysługiwało prawo do odroczeń w razie posiadania ustawowych podstaw. (o)

— **Udogodnienia kolejowe.**

Ministerstwo kolei, podwyższywszy od 1 września taryfę osobową, wprowadza dla pasażerów pewne udogodnienia. Dyrekcje kolejowe otrzymały polecenie, by kasy kolejowe otwarte były na każdej stacji nietylko na kilkanaście minut przed odjazdem pociągu, ale przez cały dzień bez przerwy. Kasjerzy obowiązani będą wydawać resztę, choćby najmniejszą, a gdyby nie mieli drobnych, dawać mogą zamiast pieniędzy znaczki pocztowe. (o)

— **Z Urzędu Walki z Lichwą i Spekulacją.**

(l) Główny Urząd Walki z Lichwą oraz Okręgowe Urzędy Walki z Lichwą zaniechały agend, wykonywanych dotąd.

Agendy Głównego Urzędu Walki z Lichwą z zakresu wykonywania orzecznictwa karnego w Instancji Odwoławczej, przeszły na województwa, jako na II Instancję Aadministracyjną, zaś agendy Okręgowych Urzędów Walki z Lichwą przeszły na władzę administracyjną I Instancji, to jest na starostwą i na Komisarjaty Rządu.

Sprawy z ustawy o lichwie wojennej nie załatwione do 25 sierpnia r. b. w Głównym Urzędzie oraz w Okręgowych Urzędach Walki z Lichwą, niezwłocznie przekazane będą według powyższych wskazówek do kompetentnego załatwienia władzom administracyjnym II Instancji, względnie władzom administracyjnym I Instancji.

Komisje do badania cen, tą nową ustawą zostały w zupełności zniesione. (o)

— **Miasto bez komunikacji tramwajowej.**

(b) W ciągu dnia wczorajszego pertraktacje ze strejkującymi pracownikami tramwajowemi do żadnych rezultatów nie doprowadziły. Magistrat ostatecznie zgodził się na podwyższenie biletów tramwajowych do 75 mk. co umożliwiłoby udzielenie podwyżki pracownikom w wysokości 30 proc. W ciagu dnia dzisiejszego ma się odbyć jeszcze jedna konferencja.

Wczoraj przez cały dzień komunikacja po mieście odbywała się dorożkami i wozami. Dorożkarze czuli się w swoim żywiole i żądali zależnie od fizjonomji pasażera zapłaty przewyższającej kilkakrotnie obowiązującą taksę. Ofiarą wyzysku padali szczególnie przyjezdni, gdyż mimo kilkakrotnych uchwał rady miejskiej i rozporządzeń władz miejscowych tablicz

ki z taksą pozostają w dalszym ciągu w ukryciu. (7)

— W sprawie strajkujących zagranicą.

(b) Obecnie został zniesiony rozkaz wydany swego czasu przez władze wojskowe co do odroczeń służby wojskowej wydawanych przez konsulaty polskie zagranicą. Obecnie władze miejscowe otrzymały polecenie aby wszystkich mężczyzn w wieku poborowym studjujących zagranicą po 1 marce r.b. uważać za uchylających się od służby wojskowej o ile nie posiadają odroczenia z właściwego P. K. U. (7)

— Podatek od lokali.

(b) Swego czasu rada miejska uchwaliła statut podatku od lokali, który przesłała do zatwierdzenia ministerstwa. Obecnie ministerstwo odpowiedziało iż w myśl ustawy o zasileniu finansów miejskich z dnia 17 grudnia 1921 r. (dz. ust. 2) oraz przepisów wykonawczych do tej ustawy (dz. ust. Rzpol. 84) magistrat statutu żadnego nie potrzebuje. Wysokość określa się przy rocznem komornem lub wartości czynszowej w wysokości zasadniczych stawek następujących: od lokali mieszkaniowych: od 300 do 500 mk. — 50 proc. od 500 do 1000 mk. — 75 proc. od 1000 do 3000 mk. — 100 proc. od 3000 do 5000 mk. — 200 proc. po nad 10.000 mk. 400 proc. op lokali przemysłowo—handlowych: od 2000 mk. do 5000 mk. 25 pr od 5000 mk. do 10,000 mk. 50 proc. od 10000 do 20000 mk. 85 proc. od 20000 mk. do 30000 mk. 100 proc.

Na rok 1922 pobiera się podatek w wysokości 6 proc. sześciokrotnych wstawek. Ponieważ podatek ten inkasują właściciele domów jak również są oni obowiązani płacić ten podatek, stowarzyszenie właścicieli nieruchomośc, wystosowało do województwa protest uważając że stosunki między gospodarzem domu a lokatorami są już dość naprężone, i że czynność taka nie jest zgodna z duchem konstytucji. (6)

— Kursy języka francuskiego.

Towarzystwo Przyjaciół Francji zawiadamia, że urządza lekcje bezpłatne języka francuskiego dla ośmdziesięciu osób, które posiadają przynajmniej sześcioklasowe wykształcenie. Jedynie wpisowe pobierać się będzie od osoby po 500 mk. Będą trzy kursy. Na pierwszy kurs przyjmie się 10—15 osób, zupełnie nieznających języka francuskiego; na dwa wyższe stosownie do posiadanych wiadomości. Lekcje będą się odbywały od godz. 6—7 i pół wieczorem. Rozpoczna się d. 11 września rb. na wszystkich trzech kursach i będą trwały do 24 czerwca 1922 r.

Zgłoszenia z odpowiedniem podaniem prosimy składać w godzinach od 10 rano do 2-ej po południu codziennie do łącznie d. 9 września rb. w biurze Rady Giełdowej (Piotrkowska 96).

Towarzystwo Przyjaciół Francji żywi nadzieję, że to zamierzenie znajdzie odpowiednie zrozumienie i że skorzystają z tego obywatela o wyższem (uniwersyteckiem wykształceniem.

— Pomoc dla dziatwy szkolnej powiatu grodzińskiego.

(l) Na ostatnim posiedzeniu Komitetu Niesienia Pomocy dla Repatrjantów powiatu grodzieńskiego postanowiono wysłać dla szkół podręczniki i zeszyty, dla ochron: bieliznę i podręczne apteczki, a kooperatywom subsydja pieniężne. Pomoc będzie skierowana do miejscowości zamieszkałych głównie przez repatrjantów. Jako przykład katastrofalnego położenia szkolnictwa w powiecie grodzieńskim może służyć fakt, iż 27 szkół zostało w zeszłym roku zamknięte z powodu epidemji tyfusu. Do jednej ze szkół uczęszczało 107 dzieci z których 83 zmarło i z tej przyczyny szkoła została zamknięta. Obecnie w powiecie grodzińskim do 84 szkół uczęszcza 8,377 dzieci. W przyszłym tygodniu będą wysłane książki i pomoce szkolne na sumę przeszło 3 miljonów marek pol. złożone przez dziatwę szkolną szkół powszechnych w Łodzi. (2)

— Muzeum Nauki i Sztuki

Muzeum Nauki i Sztuki (Piotrkowska 91) zostało otwarte dla zwiedzającej publiczności codziennie od godz. 4 do 7 wieczorem. (8)

— Dzieci adoptowane nie wchodzą w rachubę.

W myśl art. 5 ustawy o uposażeniu z d 13 lipca 1920 r. („Dz. Ustaw" Nr. 65) winny być uwzględniane przy zaliczaniu funkcjonarjuszów państwowych do grup rodzinnych dzieci ślubne i „uprawnione". Również art. 22 ustawy emerytalnej przyznaje prawo do pensji sierocych pozostałym po funkcjonarjuszu państwowym dzieciom ślubnym i „uprawnionym".

Wskutek zapytania jednej z władz ministerjum skarbu, jak się dowiadujemy, wyjaśniło, że pod pojęcie dzieci uprawnionych podpadają tylko dzieci legitymowane funkcjonarjusza państwowego, nie zaś dzieci adoptowane. (7)

— Nocne kabarety.

(l) Jak się dowiadujemy jeden z wybitniejszych autorów i piosenkarzy kabaretowych zabiega o otrzymanie pozwolenia na otworzenie w Łodzi nocnego kabaretu przy stolikach. O takież zezwolenie stara się jedno z ruchliwszych i niedawno powstałych stowarzyszeń. (2)

— Wykrycie składu paskarskiego.

(l) W dniu 31 ub. m. doniesiono III komisarjatowi policji państwowej, iż przy ul. N. Zarzewskiej 28 ukryte zostały znaczne ilości papierosów. Po przeprowadzeniu ścisłej rewizji w całym domu znaleziono 29 skrzyń w szopie należącej do Nachrichtera. Dochodzenia wykazały, iż właścicielem ukrytych papierosów był niejaki Winberg zam. przy ul. N. Zarzewskiej Nr. 29. Winnych uchylania się od opłacania podatków wynikających z tytułu państwowego pociągnięto do odpowiedzialności. (7)

— Wykrycie tajnego handlu sacharyną.

(l) Na dworcu Łódź-Fabryczna zatrzymano Besera Chenecha zam. przy ul. Napiórkowskiego Nr. 5, przy którym znaleziono 12 i pół kilo sacharyny. W mieszkaniu zaś jego podczas zarządzonej rewizji znaleziono 18 paczek sacharyny po 50 pudełek wagi 20 gr. każda prócz tego znaleziono wagę gramową, banderole monopolu polskiego i francuskiego, naklejki z literami firmy U. R. S. G. i 1000 pustych pudełek po sacharynie. Śledztwo w toku. (2)

Teatr i sztuka.

— Teatr Miejski.

Jak było do przewidzenia premjera „Sułkowskiego" w Teatrze Miejskim wypadła uroczyście i imponująco.

Gra naszego zespołu pod reżyserją dyr. H. Barwińskiego, przepiękna wystawa projektu J. Wodyńskiego, w wykonaniu p. Wadara, malownicze kostjumy, nastrojowa muzyka i śpiewy wywierają niezwykle dodatnie wrażenie.

„Sułkowski" grany będzie dziś jutro i w poniedziałek. (o)

— Operetka w Łodzi.

Od dnia 8 b. m. w Teatrze „Skala" gościć będzie zespół operetkowy pod kierunkiem znanego komika sceny Krakowskiej i Warszawskiej Józefa Winiaszkiewicza. Inauguracja sezonu będzie znakomita operetka par excelence wokalno—humorystyczna p. t. „Dokoła Miłości", utalentowanego kompozytora Oscara Strausa. Dalszy repertuar zapowiada znakomity utwór Waltera Kolo, „Baron Kimel", ostatnią nowość tegoż kompozytora, graną obecnie z nadzwyczajnym powodzeniem na scenach warszawskich i krakowskich p. t. „Odmłodzony Adolar". Zespół składa się z następujących sił krakowskich i warszawskich:

Marji Bańkowskiej (primadonny teatru Nowego) Celińskiej (sopran) Dzierżanowskiej Jaśkówny, Kosińskiej, Makowskiej, Michałowskiej, Pielawskiej, Popielawskiej, Rapackiej, F. Bańkowskiego (baletmistrza teatru „Nowego" w Warszawie) Chmielewskiego, Glińskiego, Hoszowskiego, Jastrzębskiego, Malinowicza, Morawca, Rapackiego (wnuka) Solińskiego, Steczki, Winiaszkiewicza (dyr. i reżyser) Wołowskiego (reżyser) Zdulecznego i innych.

Chór 16 osób, orkiestra 16 osób pod dyrekcją D. Bajgelmana i Rapackiego. Dyrekcja zapowiada również występy ulubienicy Warszawskiej, Lody Rogińskiej, która ukaże się w roli kwiaciarki Stelli i czarować będzie swym przemiłym sopranem.

Komunikaty

— Zabawa T—wa „Rozwój".

Dziś tj. 2.IX odbędzie się zabawa T—wa „Rozwój" o godzinie 6 wieczorem w sali Wędkowego przy ul Piotrkowskiej nr 174

Prosimy członków i sympatyków o jaknajliczniejsze przybycie. (8)

Ceny.

Zarząd Zgromadzenia Rzezników m. Łodzi podaje do wiadomości, że dn. 31 | VIII 1922 r. zostały ustalone następujące ceny, na mięso i wędliny:

Wieprzowina z dokładką	740 mk.
Letob i baleron	800 „
Słonina i sadło	1200 „
Salceson	830 „
Kiełbasa zwyczajna	800 „
Serdelowa i krajana	880 „
Pasztetowa	1000 „
Serdelki	1000 „
Gotowanie	600 „
Kiszka	400 „
Krakowsk cyt. mor.	1000 „
Szynka gotowana	1400 „
Boczek	1200 „
Boczek gotowany	1400 „
Szmalec	1600 „
Siekane do umowy.	

Ceny niniejsze obowiązują wszystkich członków. Ceny wyższe są niedozwylone i po ujawnieniu, u któregokolwiek z członków, będą oni surowo karani. Ceny obowiązują do odwołania.

Łódź dn. 31 | VIII 1922 r.

A. LUTROSIŃSKI.
Starszy cechu.
(5)—3662

— Zebranie Narodowej Organizacji Kobiet

W niedzielę dn. 3 września r. b. odbędzie się o godz. 2 i pół w jadalni fabryki Poznańskiego Ogrodowa 20 zebranie kobiece, na którem p. Ładzina wygłosi pogadankę p. t. „Kobieta obywatelka kraju, a chwila obecna".

O godz. 6 popoł. zebranie kobiece w Centrali N. O. K. Moniuszki 11. (z)

Na ekranie.

Kino Luna - Tajemnice Dżungli.

Kino „Luna" wystawia obecnie nader interesujący film p. t. „Tajemnice Dżungli". Człowiek z natury ciekawy chętnie dowiaduje się wszelkich tajemnic, a tem więcej jeśli chodzi o tak tajemniczy i niezbadany teren, jakiemi są dżungle. Warto więc iść i obejrzeć te tajemnicę, żeby przekonać się o okropnościach, jakie się tam dzieją.

Jako człowiek o słabych nerwach i niezbyt odważny powiem, że spotkała mnie miła niespodzianka. Przekonałem się, że mógłbym śmiało pojechać do tej dżungli nieuzbrojony w żadne wyrafinowane zdobycze techniki wojennej i zwiedzić niezbadane terytorja bez zbytniego narażenia życia. Bo należy wiedzieć, że ze wszystkich niebezpieczeństw dżungli można wyjść cało. Lew ani tygrys nie są znów tak niebezpieczne bydlęta, należy tylko mieć przy sobie lasso i zręcznie nim operować, a można sobie zwierza przytroczyć do siodła. Krokodyle też nie są nazbyt niebezpieczne, jeżeli ktoś ma trochę zręczności to zawsze się od nich uwolni. Dźwiękiem harmonijki można każdą bestję ułagodzić i zmusić, by w takt niej tańczyła. Od uścisków węża boa może cię uwolnić słoń (jeśli z nim żyjesz w takiej komitywie jak pan Morton.)

Dżungla ma tę dobrą stronę, że w niej nikt nie błądzi. (Łatwiej tu każdy znajdzie tego, kogo mu potrzeba, niż dajmy na to, w cukierni Gostomskiego między tłumem żydów odszuka znajomego.) Muszą tam być jakieś specjalnie oznaczone skrócone dróżki, bo jeśli bohater ucieknie komu z rąk oprawców a jego ucieczkę spostrzega dopiero w trzy dni

wysłana piesza pogoń już go w parę minut dosięga.

Bardzo miły zwyczaj mają wszyscy przestępcy w kinematografie, że nie zabijają swych ofiar chcąc, żeby się dłużej męczyły, a tamtych zawsze szczęśliwy wypadek uratuje. To humanitarne uczucie przestępców kinematograficznych można zaobserwować na wszystkich filmach.

Ciekawe są zdjęcia z księstwa Tariku, w którym się urodziła bohaterka sztuki. Mężczyzni w księstwie tym noszą na czapkach rogi. Wspomniany zwyczaj wprowadza trochę w błąd publiczność, co do życia mieszkańców księstwa, albowiem moja sąsiadka twierdziła z całą pewnością, że wszyscy się tam muszą żenić.

„Tajemnice Dżungli" jest filmem bardzo zajmującym, bowiem zapoznajemy się z życiem południowych ludów i zwierząt oraz najrozmaitszemi okazami fauny i flory. Ma tę dobrą stronę, że dzikie zwierzęta nie gryzą aktorów, natomiast niebezpiecznie jest siedzieć w krzesłach, albowiem nieraz gryzą publiczność zwierzęta domowego chowu. (o)

Jak się uczą Niemcy?

Dzienniki niemieckie podają ciekawą statystykę, dotyczącą frekwencji młodzieży na uniwersytetach (politechnikach) w Niemczech.

Ze statystyki tej okazuje się, że w porównaniu z latami przedwojennymi frekwencja ta znacznie wzrosła. I tak w r. 1914 było zapisanych na wszystkich uniwersytetach i politechnikach w Niemczech 60 tysięcy słuchaczy, w roku 1920—21 — 87 tysięcy, w roku zaś bieżącym 82 tysiące.

Największa ilość słuchaczy uczęszcza na politechniki (26 tysięcy), następnie na wydziały ekonomiczno-polityczny (18 tysięcy) i prawny (17 tysięcy). (4)

Giełda warszawska d. 31 b. m.

4½% listy ziems. za 100 mk.	49,50	Dol. St. Zjd.	8525 8450
6% obl. m. Warsz.		Marki niem.	6.10
5% obl. m. Warsz.		Franki franc.	650
		Funty	——

Czeki i wpłaty.

Belgja	632	Londyn	37800
Berlin	6,05 5,50	Nowy Jork	—
Gdańsk		Paryż	660
Praga	282,50	Wiedeń	12.50

Akcje.

Bank hand.	5625	Ostrowiec	10900
„ Dyskont		Radzki	3750
„ Kredyt.	3700	Starachowice	6550
„ Zjed. z pol.		Żyrardów	125000
Cukier	80000	Borkowski	2650
Drzewo	1700	Żegluga	1825
Lilpop	5800	Jabłkowscy	2925
		Nafta	1975

OGŁOSZENIE.

Dyrekcja Kolei Państwowych w Warszawie wzywa osoby, życzące sobie wydzierżawić na czas od dn. 1 października 1922r. do dn. 1 października 1923 r., na skład towarów, przybywających koleją w ładunkach wagonowych pod adresem dzierżawcy i wysyłanych w jego imieniu, następujące place kolejowe przy st. Łódź—Fąbr. a mianowicie:

plac № 1	powierzchni	1534,52 metr kw.	przy ulicy Kolejowej
„ № 2	„	1093,4 „ „	
„ № 3 a	„	703,83 „ „	
„ № 3 b	„	671,37 „ „	
„ № 4	„	1230,8 „ „	
„ № 5 a	„	654:9 „ „	
„ № 5 b	„	626,4 „ „	
„ № 6	„	4477.7 „ „	przy ulicy Składowej
„ № 7 a	„	1251,7 „ „	
„ № 7 b	„	1081,5 „ „	

do składania ofert ze wskazaniem;
1) wysokości proponowanej tenuty dzierżawnej za 1 metr. kw. placu rocznie.
2) rodzaju sprowadzonych i wysyłanych koleją towarów, na skład których dany plac będzie użyty.

Oferty opłacone stemplem składać należy w zapieczętowanych kopertach z napisem: „Oferta na dzierżawę placu №.... przy stacji Łódź—Fabr." do Wydziału Przewozowo—Taryfowego Dyrekcji Kolei Państwowych w Warszawie ul. Chmielna Nr. 71 b. najpóźniej do godz. 12 w południe dnia 11 (jedenastego) września 1922 r.

Dyrekcja zastrzega sobie prawo wyboru dzierżawcy bez względu na wysokość zaofiarowanej tenuty dzierżawnej. 3667K1

ZARZĄD SPÓŁKI

KOLEI ELEKTRYCZNEJ ŁÓDZKIEJ

zawiadamia niniejszym p. p. akcjonarjuszów, że wskutek nieprzedstawienia przepisanej w § 51 Statutu ilości akcji, wyznaczone na 31-go sierpnia r. b.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie

nie doszło do skutku.

Wobec powyższego Zgromadzenie to odbędzie się zgodnie z § 53 Statutu

w drugim terminie

z tym samym porządkiem dziennym dnia 16 września r. b. o godzinie 4 po południu w lokalu Banku Handlowego w Łodzi, Aleje Kościuszki № 15, które będzie prawomocne bez względu na ilość przedstawionych akcji.

P. P. akcjonarjusze, życzący sobie uczestniczyć w **Nadzwyczajnem Walnem Zgromadzeniu,** winni w myśl § 45 Statutu złożyć swe akcje lub kwity depozytowe w biurze Zarządu przy ul. Tramwajowej № 6 najpóźniej do dnia 9 września r. b. w celu otrzymania biletu wejścia. (3665d1)

Do 10 września jest do sprzedania

dobrze zaprowadzony zakład fryzjerski z sklepem, w centrum miasta. Nadaje się na każde inne przedsiębiorstwo. Zgłoszenia A. Toeppich, Toruń, ul. Szczytna 8. (3629K1

Zgubiono portfel skórkowy żółty, zawierający: fotografje dowody wojskowe i osobiste, 5000 mk. oraz rozmaite papiery na nazwisko Dźwinackiego Bronisława (pomocn. zawiad. stacji Krośniewice Miasto, kolei Dojazd. Kujawskiej.) Łaskawy znalazca zechce odesłać bezwartościowe dlań wszelkie dokumenty i fotografje pod adresem: zawiadowca stacji Sierpów Ko. Doj.—Kujawskich poczta Łęczyca. Pieniądze i portfel może sobie zatrzymać. (3661K

Dla urzędników

w pensjonacie Z. Wójcickiej

w Poddębinie pod Tuszynem jest jeszcze kilka pokoi wolnych na miesiąc wrzesień. Ceny zniżone. Także przyjmuje się i dzieci.
UWAGA. Z Górnego Rynku o godzinie 8.30 m. do Rudy z połączeniem do Tuszyna, kolejką. (3558d4)

WIRÓWKI

Związek Spółdzielni Mleczarskich w Warszawie
Oddział w Łodzi, Al. Kościuszki № 29
— dawniej —
Warszawskie Ziemiańskie Towarzystwo Mleczarskie.

KONWIE.

3242s

Detal-Hurt

Biuro Komisowo-Handlowe „FORTUNA" Wólczańska 165, tel. 14-98 ma do sprzedaży po najniższych cenach różną manufakturę na garnitury męskie, damskie dziecinne, na palta welury. 33s08

Kupuję

meble, dywany, garderobę, maszyny do szycia. Płacę najlepiej. Wajnreich, Benedykta 19. 35171d)

Choroby żołądka, kiszek, nerek, obstrukcje, hemoroidy i t. p radykalnie leczą
Szwajcarskie gorzkie zioła
Dr. Bauera — oryginalne z marką „Kogut". Sprzedają apteki i składy apteczne. 5218d.

Egzemę, Liszaje i t.p.
usuwa maść
„Lain Age"
Sprzedają apteki i składy apteczne. Apteka **A. Gąseckiego** w Warszawie. 3280s

Doktór

Stanisław Przybylski

ginekolog
b. asystent profesorów Roznera, Kadera
ordynujący przez szereg lat w Franzensbadzie ordynuje w tym roku w Krynicy w willi „pod Białym Orłem"
2678K

Kupuje meble
dywany, maszyny do szycia futra, garderobę i sprzęty domowe. WAJCMAN Dzielna 19 (2552-K

Dr. Artur Banasz
urolog.
Choroby nerek, pęcherza, dróg moczowych, chron. rzeżączka. Przyjmuje od g. 5 i pół do
Moniuszki № 11. (X

Piotrkowska 105. (3618d) Piotrkowska 105.

Książki szkolne.

Na nadchodzący sezon szkolny została zaopatrzona obficie w podręczniki dla wszystkich szkół oraz zakładów naukowych.

Księgarnia i skład nut M. ARCT i S-ka Łódź, Sp. z o. o. ul. Piotrkowska 105.

Drobne ogłoszenia:

Kupno i sprzedaż:

AA Meble sypialnie stołowe szafy łóżka stoły krzesła otomany kozetki krzesła wiedeńskie oraz inne sprzedaje Przeździecki Piotrkowska 108
6262—0

A Meble, szafy, łóżka, nocne szafki, stoły, krzesła, biurka sprzedaję najtaniej Kaczorowski Piotrkowska 35 w podwórzu. 7975—3

Sprzedam otomanę, biurko, kredens, łóżka, garnitur salonowy. Piotrkowska 189—9
7839—1

Do sprzedania sklep spożywczy Nawrot 54.
7913—1

Rower sprzedam tanio Piotrkowska 178 Krzemiński.
7770—5

Z powodu wyjazdu sprzedam biurko, szafy, otomanę, leżankę, umywalnię, komodę, szafki nocne, stół, krzesła, zegar, tremo, garnitur, Piotrkowska 223 m. 3. 7795—1

Resztki różnych materjałów po cenach możliwie niskich sprzedaje Wólczańska 62—10
7594—3

Sklep spożywczy z pokojem i kuchnią do sprzedania wiadomość Suwalska 19.
7908—1

Uwaga! sprzedam parę łóżek dębowych masywnych zupełnie nowe cena 55000, oraz bieliźniarkę dużą może zastąpić szafę 35000 Składowa 21—31.
7935—1

Rower sprzedam wolne koło torpedo cena 40.000, tamże jest leżanka do sprzedania za 25000 Składowa 21—31.
7931—1

Z powodu wyjazdu sprzedam biurko, szafy, otomanę, leżankę, umywalnię, komodę, łóżka, szafki nocne stół, krzesła, zegar, tremo, słupki Piotrkowska 223—3. 7923—4

Sprzedam drzewa opałowego 16 tys. kilogramów, dubeltówkę 16 w dobrym stanie, wypuszczę sklep oberżę z mieszkaniem Dobroń powiat Łaski Manhnikowski. 7922—1

Piekarnia z całkowitem urządzeniem okazyjnie do sprzedania Kaliska 6.
7918—1

Dachówka astbestcementowa i zwyczajna do sprzedania Konstantynowska 115.
7917—3

Sprzedam sklep z urządzeniem i mieszkaniem, oraz plac 48x100 Karolew Wileńska 14 u gospodarza.
7976—1

Do sprzedania bryczka nowa jesionowa Szosa Aleksandrowska 33 u kowala.
7981—1

Sklep rzeźniczy do sprzedania z całkowitem urządzeniem. Wiadomość Tuszyńska 9.
7953—2

Meble koszykowe, garnitur nowego fasonu, tanio sprzedam Andrzeja 47 m. 6.
7956—1

Sprzedam sklep spożywczy z mieszkaniem Kilińskiego 70.
8002—3

Prawo sukcesyjne dwu morgowe do sprzedania cena przystępna Łagiewniki Nowe J. Jurek. 7992—3

Do sprzedania kuźnia z naczyniem wóz parokonny i lekki pojedynek, oraz wózek ręczny Rokicińska 147 u kowala.
8012—1

Rower do sprzedania ul. Zielona 38 m. 22.
8013—2

Gospodarki, folwarki, młyny, domy najlepiej kupować i sprzedawać za pomocą biur „Pośrednik" Łódź, Piotrkowska 87 Zgierz Parzęczewska 3.
8005—1

Oficyna 3 piętrowa do sprzedania Bazarna 4. Wiadomość Lutomierska 17 u Lipińskiego. 7963—3

Kupię maszynę do szycia nawet zepsutą Radwańska 49 m. 37. 7966—1

Dwa łóżka drewniane, szafa, kanapka, garnitur męzki nowy i palto używane do sprzedania zaraz Szkolna 30 m. 4.
7967—1

Lokal sklepowy z dużą suteryną do odstąpienia przy ul. Andrzeja od zaraz Oferty sub „1 500,000" 7968—1

Sklep rzeźniczy sprzedam z całkowitem urządzeniem Wiadomość Brzezińska 100 u gospodarza. 7977—1

Różne:

Akuszerka Pipikowa przyjmuje zamówienia pań miejscowych i przyjezdnych Piotrkowska 132. 7941—13

Nauczycielki, freblanki z muzyką, obcymi językami na stałe, na godziny bony, pielęgniarki, gospodynie, biuralistki, handlowczynie poleca Biuro Ludwińskiej Piotrkowska 109.
7948—8

Francuzkę wychowawczynię z chlubnemi świadectwami poleca Biuro Ludwińskiej Piotrkowska 109. 7949—3

KSIĘGOWOSC w niedużym przedsiębiorstwie poprowadzę w godzinach wieczorowych. Łaskawe oferty sub „C. S." do Adm.
7916—1

Przyjmę uczni na stancję Pańska 68 oficyna I piętro.
7929—1

Rządca rolnik i hodowca inwentarza, lat 29 poszukuje posady, może być na stole w dworze Aleksandrów Łęczycki ul. Spacerowa 159 W. Canert
7928—1

Student udziela korepetycji w zakresie 8 klas Gdańska 46 m. 11. 7926—4

Potrzebny chłopiec do nauki zakład stolarski Piotrkowska 44. Karkut.
7973—2

Młoda panna posiadająca świadectwa 7-iu klas, oraz kursów handlowych poszukuje posady biurowej Oferty proszę składać w Rozwoju pod „H M"
7961—1

Inteligentna panna z 3 letnią praktyką biurową i znajomością buchalterji, poszukuje posady. Oferty do Rozwoju pod „Energiczna". 7962—3

Potrzebna służąca do kuchni i kelnerka. Wiadomość w mleczarni 6-go Sierpnia 12.
7954—1

Służąca lubiąca porządek potrzebna zaraz do trojga osób Benedykta 41—1
7960—1

Nauczę fachu w przeciągu miesiąca i dam posadę chrześcijance (z powodu wyjazdu). Zarobek miesięczny 100,000 200,000 Oferty „Samodzielna" do Rozwoju. 7974—1

Zdemobilizowany podoficer uczeń 6 klasy kursów matural nych poszukuje praktyki w dziale kwalifikującym się dla jego wykształcenia. Łaskawe oferty w Rozwoju „Pracowity".
7973—1

Inteligentny młodzieniec z 3-ch klasowem wykształceniem z prowincji wolny od wojska poszukuje posady w składzie galanteryjnym lub spożywczym Lutomiersk Piotr Stachlewski.
7925—1

Mieszkanie zamienię o 1 oknie na drugiem piętrze w murowanym domu ul Ludwiki № 51 A. Ruta 7884—4

Poszukuję pokoju z kuchnią za dobrem wynagrodzeniem proszę składać oferty do Red. Rozwoju pod „S. M. 49".
7910—2

Gospodyni potrzebna. Wiadomość Nawrot 1 cukiernia Szaniawskiego.
7978—1

Potrzebna pokojówka Gdańska 90 piętro. 7982—2

Służąca do wszystkiego starsza z dobremi świadectwami potrzebna do dwojga osób. Zgłosić się do Sztylta Piotrkowska 66. 7983—1

Do wynajęcia plac na skład węgla, drzewa lub t. p. wiadomość Aleksandrowska 75 Zwański 7985—2

Potrzebni czeladzie krawieccy Kilińskiego 76 zakład krawiecki. 7986—2

Zdolna krawcowa poszukuje szycia w domach prywatnych Oferty pod „Zdolna"
7895—1

Osoba znająca się dobrze na gospodarstwie poszukuje odpowiedniej posady Oferty pod „Gospodarstwo"
7903—4

Służąca do wszystkiego potrzebna zgłaszać się Gdańska 63 do p. Andrzejak.
8014—2

Zdemobilizowany z 4-o klas. wykształceniem poszukuje pracy mogę złożyć kaucje. Wiadomość Karolew ul. Grodzieńska 8 I-sze piętro mieszk. 2.
8015—2

Potrzebna jest koszularka do pralni ul. Sienkiewicza 54 W. Grochowina.
8007—2

Do wynajęcia dom z dwoma ogrodami owocowemi na 3 lata Stoki plac P. Wojciechowskiego ul. Majowa 7.
8008—1

Osoba znająca się na gospodarstwie domowem, wiejskim szyciu, kuchni poszukuje posady do zarządu domu. Oferty do Rozwoju pod „Marja G."
8011—2

Gospodyni umiejąca gotować otrzyma korzystną posadę Biuro Ludwińskiej Piotrkowska № 109. 7995—3

Nauczycielka z muzyką otrzyma korzystną posadę Biuro Ludwińskiej Piotrkowska 109.
7994—3

Potrzebna służąca umiejąca dobrze gotować Andrzeja 30 kawiarnia od 6-ej wieczór.
7991—2

Potrzebny chłopiec do sklepu uczciwych rodziców Brzezińska 10 Piacek.
7990—3

Starsza panna (umiejąca krój) do sukien i okryć potrzebna zaraz. Oferty składać do Rozwoju pod „Krój".
7999—1

Przyjmę uczniów na mieszkanie i kilka osób na stołowanie. Nawrot 42 m. 7.
7997—2

Pól miljona marek chcę pożyczyć do korzystnego interesu. Oferty do Rozwoju pod „Interes". 7996—3

Odnajmę pokój suchy słoneczny parterowy z osobnem wejściem w centrum miasta za wypożyczenie 500 tysięcy mk. Oferty do Rozwoju pod „Słoneczny. 8006—2

Przybłąkał się pies duży odebrać może prawy właściciel za zwrotem kosztów Wólczańska 185 m. 1.
8003—2

Młody inteligentny pan poszukuje pokoju umeblowanego lub bez z oddzielnem wejściem dobrze zapłacę. Oferty Rozwój pod „M M". 8001—2

Pokoju z kuchnią poszukuję od zaraz, lub od 1 października za dobrem wynagrodzeniem. Oferty do Red. Rozwoju pod „J. Z." 8000—3

Zagubione dokumenty

Zaginęły 3 paszporty rosyjskie 2 na imię Marji Brendler, Józefa Michałowicza i 1 polski na imię Brendler Alfred wyd. w Łodzi. 7942—1

Garczyńskiemu Wawrzynowi skradziono portfel z pieniędzmi i kartę zwolnienia wydaną w Jarocinie. 7930—1

Spała Stanisław zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. 7915—1

Zagubiono paszport familijny wydany w Łodzi na imię Honorjusza i Apolonjusza Goszczyńskich. 7979—2

Maszkiewicz Jan i Józefa zagubili paszport polski wydany w Łodzi. 7984—2

Tyszkówna Stefanja zagubiła matrykułę na kl. 1-a wydaną w gim. Zofji Pętkowskiej w Łodzi. 7987—2

Maciński Stanisław zagubił dowód osobisty wydany w gm. Radogoszcz 7988—2

Frydman Hanina zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 8004—3

Hyżyńskiemu Wacławowi skradziono różne dokumenty wojskowe. Łaskawego złodzieja uprasza się o zwrot dokumentów do gm. Zychlin pow. Kutnowski Antoni Krisztawiak.
8009—1

Depta Jan zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi, oraz patent na handel mąką wydany w Łodzi.
8010—3

Pawlak Stefan zagubił paszport wydany w Łodzi.
7998—3

Karwański Zygmunt posterunkowy Komisarjatu Zgierskiego zagubił legitymację służbową wydaną przez Komendę II Okręgu Łódzkiego za № 2172
7993—3

Chil Winter z Ozorkowa zagubił kartę powołania wyd. w Łęczycy. 7989—1

Potrzeba

zdolnego buchaltera, wykładowcę, na kilka godzin tygodniowo w porze wieczorowej, Zgłosić się do Y, M, C, A, Piotrkowska 243, (3658d1

Osoba

znająca szycie i gospodarstwo domowe przyjmie miejsce gospodyni folwarku lub na probostwie Łaskawe oferty proszę składać w Rozwoju pod „W W"
3655d3

NAUCZYCIEL
Gimnastyki

poszukuje lekcji. Łaskawe oferty do Rozwoju pod „Gimnastyk" 3649 d2

Dom

w domu kawiarnia dający dobry dochód 27 mieszkań wolne mieszkanie 2 pokoje i kuchnia blisko stacji Kaliskiej z powodu wyjazdu zaraz do sprzedania. Wiadomość na miejscu u gospodarza Karolewska 36. (3653K

Dr. S. KANTOR

specjalista chorób wenerycznych i skórnych
Ul. Ewangielicka 2. Godz. przyjęć od 9—2 i 6—8.
Panie od 5—6.. 3613

KUPUJĘ

płacę 100 proc. drożej za złoto, srebro, brylanty, zęby sztuczne, garderobę, kapy pluszowe oraz szale czarne. Proszę się przekonać. Zachodnia 32, poprzeczna oficyna, I p. m. 13. L. Milich. 3369

Cena ogłoszeń przed tekstem i w tekście 800 mk., za tekstem 200 mk., zwyczajne 80 mk., wśród drobnych 140 mk., nekrologi 160 mk., komunikaty 200 mk. za wiersz nomparelowy lub jego miejsce, Drobne ogłoszenie bezterminowe 20 mk. za wyraz, duze litery 180 mk., dla poszukujących pracy 10 mk., najmniejsze ogłoszenie 200 mk. Ogłoszenia zamiejscowe 50 proc. drożej zagraniczne 100 proc. drozej. Stronica przed tekstem dla ogłoszen podzielona na 8 łamy, za tekstem 5 łamów. Artykuły bez oznaczenia honorarjum uwaza Redakcja za bezpłatne. Ogłoszenia przyjmuje administracja do godz. 6—ej, po 6—ej dolicza się 50 proc. Za nieterminowe wychodzenie ogłoszen administracja nie odpowiada. Kazda nowa podwyżka obowiązuje juz przyjęte od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia. „Rozwój" mozna zamawiać w Zgierzu u p. Lacha, w Pabjanicach u p. Zatorskiego ul. Zamkowa.

Redaktorodpowiedzialny Seweryn Bankowski. Wydawca inż T. Czajewski. W tłoczni S. Czajewskiego